

Sipsiku Kuukiri

Sipsikud ja Saladuste Saar

Tallinna
Lasteaed Sipsik

Oktoober 2021

Nr 132

Sipsiku väikeste
filosoofide mõtteterad:

MÄNGUSIPSIKUT RÜHMAS ARUTLEB ÕPETAJA LASTEGA, MIDA LOOMAD SÖÖVAD. ÕPETAJA KÜSIB: „MIDA SIIL SÖÖB?“
2-AASTANE HUGO: „KOMMI“.
ÕPETAJA KÜSIB EDASI: „MIDA NINASARVIK SÖÖB?“
HUGO: „KOMMI“.
ÕPETAJA: „MIDA LÕVI SÖÖB?“
HUGO: „ÕUNA“.
ÕPETAJA: „MIDA KANA SÖÖB?“
SELLELE KÜSIMUSELE VASTATES VÕTAB HUGO TEEMA KOKKU JA ÜTLEB: „KANA SÖÖB MUNA ÄRA“.

Oktoobri viimasel nädalal viisime Laulasmaal läbi Sipsiku sügismatkad ehk õues õppimise päevad „Kuidas Sipsikud Saladuste saarele seilasid“.

Liikumise ja tervise teema-aastast lähtuvalt pöörasime oktoobris rohkem tähelepanu vaimsele tervisele ja heaolule. On ju teada, et õues liikumine ja õppimine toob meis esile head iseloomuomadused, puhub minema halvad mõtted, vabastab meid stressist ja annab hoogu headele mõtetele. Niisiis seadsime seljakotid selga ja kompassil paika suuna Laulasmaale.

Muutsime seekord Laulasmaa mereäärse metsa Saladuste saareks, kus lapsed said rakendada kogu oma energiat, loomingu- ja fantaasiat. Lapsed tegid Saladuste saare Käbikuninga mäel käbiga viskeid kaugusesse, kadreerisid pildiraami abil looduse motiive, hüppasid Konnakivilt alla ja soovisid salasoove, vaatasid looduse televiisorit, kuulasid looduse raadiot, kallistasid puid ja tegid rebasejooksu, mõõtsid ja võrdlesid käbide pikkust ning jooksid Miki miilijooksu.

Puudel ronimine, kivi otsast alla hüppamine või künkast üles ronimine pak- kus lastele nii motoorset kui füüsilist treeningut. Looduses liikumismängude

mängimine treenis kiirust, vastupidavust ja tähelepanu. Looduses loomine pakkus aga lastele peale loomisvõime proovilepaneku veel erinevaid värvi- ja vormielamusi ning muude detailide avastamist, mida muidu looduses ei märka. Õues õppimise päeva lõpetasime pikniku- ga mereäärse metsas. Meenutuseks õues õppimise päevast sai iga laps mütsile Miki märgi.

Lastele meeldis kõige enam rebasejooks, kivilt alla hüppamine, krabide ja vähkide püüdmine ja käbide mõõtmine. Üks Rõõmusipsik arvas, et oli väga tore päev ja et mere kohin on nagu muusika.

Sipsiku FB lehelt võis lugeda lapsevanema kommentaari: „Tagasiside ko- dus oli väga positiivne. Lemmikuks oli kivi otsas soovimine. Aitäh!“

Väljasõit oli üks osa liikumise ja tervise teema-aasta ning Rohelise kooli programmi tegevustest.

Keskkonnaharidusprogramm „Olen metsamees“

5. oktoobril osalesid Tähesipsikute rühma lapsed Piritä-Kose keskkonnahariduse programmis "Olen metsamees".

Kohe alguses said lapsed teada, et programmi pealkirja idee tekkis räpilaulust.

Üheskoos arutleti metsamehe tegevuste üle. Iga laps avaldas oma arvamust. Lapsed said teada, et vanasti veeti oksid metsast välja hobuste ja vankritega. Samuti tutvusime erinevate loomadega nagu lendoravad, kitsed, metssead. Õpitoa juhendaja rääkis lastele, kuidas loomad endale metsa aseme teevad ning mida söövad. Meie märkasimegi metsas olles rebaseurgu.

Kuulsime, et tänapäeval on metsa maha võtmiseks erinevaid võimalusi ning tehnikaid, kuid vanasti tehti tööd kirvega. Metsas olles mõõtsime puid. Laps asetas

oma käed kehast eemale laiuli, mis teisisõnu tähendab süld ehk käte laius. Seejärel otsisid lapsed vastava puu, mida saaks kallistada nii, et käed ulatavad ümber puu. Vanasti mõõdeti puude laiust täpselt nii. Lapsed moodustasid paarid ning üks paarilistest sai endale silmaklapid ning teine paariline juhendas puuni. Silmaklapidega olev laps pidi hiljem ära arvama, millise puuni tema paariline viis. Seejärel toimus vahetus. Mäng õpetas lastele meeskonnatööd ning usaldamist. Lapsed said täitsa iseseisvalt metsamehe rolli ning saagida puid. Hiljem selgus, et see oli kõigi laste lemmiktegevus.

Õpetajad Ulvi ja Marielle

Kohtumine aurik-jäämurdjaga Suur Tõll

Tähesipsikute rühma lapsed käisid Rohelise kooli programmi teemade Transport ja Vesi raames Lennusadamal akvatooriumis uudistamas aurik-jäämurdjat Suur Tõll. Kõigepealt selgitati ja tuletati meelde, kuidas liikuda laeval ohutult ja ühtse meeskonnana. Lapsed said teada jäämurdja nimeloo, mõistatasid ja mõõtsid sammudega laeva laiust ning pikkust ning tutvusid laeva ehitusega: tekk, korstnad, trepid, mastipuu, ankur, korrused, kajutid, sõukruvi, ohvitseride salong ja söökla. Lisaks said lapsed teada, missugused töövahendid on laeva kaptenil, kokal ja katlakütjal ning käia vaatamas nende tööruume. Uurida kambüüsi, masinaruumi, katlaruumi ja

kaptenisilda. Lõpetuseks einestasime laeva sööklas ja hiljem mängisime väikerühmades otsimismängu. Peale ringkäiku laeval mängisid lapsed Lennusadamal mänguväljakul ja seiklusrajal.

Oli väga õpetlik ja tore päev!

Lugusid laevast ja laeva ametitest rääkis lastele õpetaja Ulvi

Mängusipsikute sügisemotsioonid

Mängusipsikute rühma laste meelistegevuseks oktoobrikuus oli õues viibimine. Õnneks võimaldasid ka ilmad meil seda palju teha. Meie projekt jätkus lasteaiaa kohanemise ning eneseteeninduse oskuste arendamise ja kinnistamisega. Igapäevaselt harjutame sõpradega koosmängu ning asjade jagamist, lohutame, märkame ja oleme üksteisele olemas. Rühma jõudsid ka esimesed Kiusamisest Vabaks programmi plakatid tunnetega, millest me samuti igapäevaselt räägime. Oktoobrikuu vestlusteemadeks olid meil veel loomade teemad. Nende kaudu saime kinnistada ja õppida erinevaid värve ja loendamist, ka kogusime uusi teadmisi loomade erinevate elupaikade kohta. Rühmas käisid külas esimesed robotid Ozobotid. Lapsed võtsid nad kiiresti omaks, panid

neile uue nime ja nii said Ozobotidest Putukad. Oktoobri keskel osalesime koos Naerusipsikutega oma esimesel matkal Järve metsas. Korduvalt saime matkata ka keldrikorruusele, kus lastele väga

meeldib avastada nii erinevaid ruume kui ka peegli ees iseenda emotsioone. Meie rühma lastel oli oktoobrikuus palju esmakordseid emotsioone ning tegevusi! Kuu täis rõõmu ja elevust!

Õpetajad Keith ja Joanna-Eliisa

Naerusipsikute taluloomade projekt

Oktoobrikuus algas Naerusipsikute rühmas Taluloomade projekt, mille idee sai alguse õpetaja Kadi märkamisest, et lapsed soovivad ikka ja jälle rühmas mängida koduloomade kujudega. Projekti alustasime kanape-rega tutvumisest ning seejärel saime tuttavaks lambaperega. Nii kana kui ka lamba vaatluse käigus meisterdas iga laps endale sellest linnust ja loomast vahva pildi.

Ühel päeval tulid meile rühma külla toredad tegelased BluBotid. See oli laste jaoks esmakordne kohtumine väikeste robotitega. Õppisime, kuidas need toredad tegelased töötavad ning proovisime ka lihtsamaid ülesandeid lahendada. Laste ülesandeks oli programmeerida BluBot nii, et see jõuaks alguspunktilt alusmatil sobiva taluloomani. See pakkus lastele palju rõõmu ning ka veidike nuputamist.

Oktoobri keskpaigas toimus selle õppeaasta esimene väljasõit, käisime koos Mängusipsikutega seiklemas Järve metsas. Liikumisõpetaja Marelle juhendamisel avastasime, mida põnevat on metsa alt leida. Arutlesime, kuidas kõik lehed varsti maha langevad, sest puudel pole neid enam vaja, kuna peatselt algab neil talvepuhkus ja kuidas metsamaja keldriasukad vihmaussid metsamullas ja paljud pisikesed putukad koo-realuses puidus toimetavad või kuidas suuremad loomad nagu käbikuningas ja haavikuemand metsas salamahti hüppavad. Nende moodi hüppamist ja ronimist proovisime ka meie.

Enne lasteaeda tagasi suundumist pidasime metsa all maha jooksuvõistluse ja pikniku. Toredast sügisest matkapäevast jäi igale lapsele meenutuseks Miki märk.

Õpetajad Eige ja Kadi

Südamesipsikud õpivad tundeid tundma

Oktoobris tegelesid Südamesipsikud tunnete ja emotsioonidega. Mis tunne sul täna on, kallis Südamesipsik? Oled sa rõõmus, rahulolev, väsinud, kurb, kade, vihane, murelik, imestunud? Leia lasteaeda tulles enda tundele nimetus ja näita meilegi! Päeva jooksul võib tunne muidugi muutuda. Leidsime rühmas koha ka toredale värvilisele telgile – iga Südamesipsik teab, et see on üksi olemise koht. Sinna mahub üks Südamesipsik, kes tunneb, et vajab rahu ja vaikust. Tunnete teema jätkuks käisime oktoobri teises pooles kinos Artis Euroopa lastefilmide festivalil "Lapsed ja loodus". Vaatasime Rootsi-Norra-Taani animafilmi „Minu ahvist emme“, mis jutustas vanemata tüdrukust Jonnast, kelle lapsendab gorilla. Südamesipsik leidis filmist veel uusi tundeid – igatsus, valu, hirm, pettumus, üksildus, armastus, eksinud tunne.

Õpetajad Liisa ja Anne

Tähesipsikud jätkasid mereprojektiga

Kuna oktoobris oli leivanädal, rääkisid Tähesipsikud mere teemadele lisaks ka leivast. Vaatlesime koos viljapäid ning proovisime ära arvata vilja sorte. Arutlesime, kuidas leib vanal ajal toidulauale jõudis. Kuidas vilja sirbiga lõigati ning hobustega veskisse ning purje- ja kaubalaevadega välismaale veeti. Selgus, et sel ajal oli laeva lastiks lisaks viljale ka sool ja palgid. Peale õppemängu, kus tuli väikerühmades ühendada trükitud sõna pildiga ja leida laeva ametimehe nimetusele vastav pilt, kehasime laeva kokkadeks. Algas leivategu. Kõigepealt valmistasime leivataigna ja panime kerkima. Seejärel maitstesime erinevaid leiva sorte ning lisaks degusteerisime maisileiba ja vetikakrõpse. Seejärel tutvusime koka töövahenditega: vanaaegsete ja kaasaegsete kaaludega. Üheskoos kaalusime nii jahu kui teisi toiduaineid ning saime teada, mis on gramm ja kilogramm. Kui leivad olid küpsenud, lõikasime viilud ja söime neid soojalt võiga.

Mereprojekti käigus tegime tutvust mere elu-olustikuga. Esimesel päeval selgus, et veekogudes elab lisaks kaladele veel ligi 500 liiki vähke. Lähemalt tutvusime jõevähiga. Vaatasime pilte ja videoid. Teisel päeval püüdsime rahuliku veevulina muusikat kuulates ette kujutada, kuidas jõevähk elab ja liigub. Arutasime, kus vähid elavad, mida söövad, kuidas hingavad. Matkisime vähkide edaspidi ja tagurpidi liikumist. Hiljem uurisime keedetud ja külmutatud vähke. Proovisime õpetaja Kristi julgustusel ise vähki puudutada ja käes hoida ning kindlaks teha, kus on tema sõrad, käigujalad, ujupalad ja silmad, Samuti lühikesed ja pikad tundlad. Seejärel voolisime plastiliinidest jõevähi. Kolmandal päeval hakkasime seinale grafoprojektori abil jõepõhja maalima ja sellele vähikujutisi. Tegime puukastidesse looduslikust materjalist vähi elupaigad, kuhu panime oma voolitud vähid elama. Oli väga vahva ja mereline kuu.

Õpetajad Ulvi ja Marielle

Rõõmusipsikud lõpetasid projekti „Pisike puu“

Oktoobris jätkasime projektiga „Pisike puu“. Uurisime puid ja nende lehti lasteaiia õuealal. Rääkisime suurtest ja väikestest pargipuudest, puude aastaringist ning sellest, millised on erinevad puud sügisel, talvel, kevadel ja suvel.

Vahepeal põikasime Tähe- ja Arvumaale, kujutasime P ja R tähte mannale ja paberile. Voolisime plastiliinist P - tähe, mis on ise nagu pisike puu. Arvumaal tutvusime number kuuuga, kuulasime juttu Arvumaa Võlupuust.

Filosoferimisharjutused viisid meie fantaasia lendama. Mõned Rõõmusipsikud väitsid, et on näinud õuntes hiiglaslikke õunasse. Osa lapsi olid kindlad, et õunapuud õied joovad vett ja nii tulevadki õunad vihmaga puude otsa.

Ühel vihmasel hommikul kuulasime lastejuttu „Ihne puu“, mis pani meid arutama selle üle, mida tähendab

ihne. Selle üle vahetasime mõtteid ka Karude koosolekul. Karude koosolekul said lapsed valida lisaks väikesele karule kas hea tuju või halva tuju lamba, et paremini kirjeldada oma mõtteid ning hetkemeeloole. Rääkisime sõpradega asjade jagamisest, lahkusest ja hoolimisest. Kuidas jagada ehitusmängu klotse nii, et kõigil oleks hea mängida. Lapsed jagasid rühmakaaslastega oma mõtteid ning jutustasid oma kogemustest sarnastes situatsioonides. Karude koosolekut ilmestasi valge ja must lammas, koos väikeste lillade karudega. Oktoobri lõpupoole hakkasime tasapisi oma „Pisikese puu“ projekti kokku võtma ja sellest kokkuvõtet tegema. Projekti käigus olime maalinud ja meisterdanud erinevaid puid. Maalinud õunapuid ja õunu. Meisterdanud sügisepuid. Olime lahendanud mõistatusi õunapuust, vahtrast, kasest. Tutvunud luuletustega „Õunass“ ja „Õuna kodu on õunapuus“.

Projekti lõpetuseks tegime kokkuvõtte oma tegemistest suurele paberipoognale, mis nüüd ilmestab meie riietusruumi seina ja paneb ikka ja jälle vaatama ning meelde tuletama, mida toredat me tegime. Projekti magusaks lõpetuseks küpsetasime rühmas õunamuffineid. Tükeldasime õunu, uurisime põhjalikult

retsepti, et ikka õiges koguses lisada vett ja õli ja õunu. Rääkisime ka kuumast ahjust ning ohutusest.

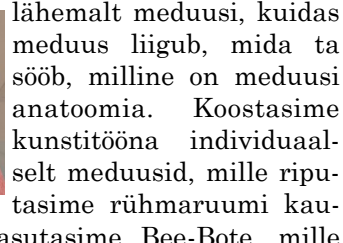
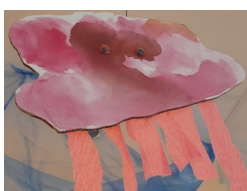
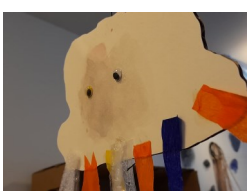

Pisikese puu projekti jätame nüüd maha oktoobrisse ja oleme avatud uutele toredatele ideedele ning mõtetele.

Õpetajad Leila ja Siiri

Päikesesipsikutel jätkus Veemaaailma projekt

Päikesesipsikute Veemaaailma projekt läks oktoobrikuus täiskäigul edasi: õppisime veeloomi tundma natuke lähemalt. Vaatlesime lähemalt meduusi, kuidas meduus liigub, mida ta sööb, milline on meduusi anatoomia.

Koostasime kunstitööna individuaalselt meduusid, mille riputasime rühmaruumi kaunistamiseks lakke. Alagrupitöodes kasutasime Bee-Bote, mille käigus saime selgeks mõisted: otse, paremale, vasakule, tagasi (alla) ning tuletasime meelde eelnevalt õpitud veeloomi. Samuti avastasime õppekäigul Eesti loodusemuuseumis Eesti loodust ja nägime näitusel Läänemerest multikat.

Õpetajad Renate ja Keidy

Muusikapäev Sipsikus

Rahvusvahelise muusikapäeva puhul tuli Sipsikusse lastele röpimaailma lähemalt tutvustama muusik Henry

Kõrvits, tuntud ka kui Genka. Teda kuulates sai lastele peagi selgeks, et räpi puhul on oluline rütm ja riim. Kui Genka tõi näite südame rütmi kohta, oli asi veelgi loogilisem, sest kui süda kindlat rütmi ei löö on asjalood pahasti ja nii ka muusikas. Peale oma südamerütmi kuulamise ja kehapillil rütmi tegemise, vaatasid lapsed ühe osavama beatboxija videot. Nähtu põhjal proovisime ise ka hakkama saada ühe beatbox'iga. Riimi osa oli juba keerulisem, aga kui Genka tõi lihtsaimaid näited nagu väike ja päike, oskasid lapsed juba ise riimuvat sõna leida. Et asi veelgi huvitavam oleks, proovis Genka koos lastega päris riime välja mõelda. Ta arvas,

et kõige lihtsam on riime välja mõelda mõne tuttava asja kohta ja nii oli selge, et riime tuleks teha näiteks multifilmi „Käpapatrull“ kohta. See kõlas nii: „Inimene läks ujuma sull-sull-sull, hakkas uppuma, appi tuli käpapatrull“.

Muusikaõpetaja Kaisa

Mudakööke ei ole kunagi liiga palju

Ühel oktoobrikuu hommikul avanes Sipsikutel taas võimalus läbi lõigata Mudaköögi lint.

Kui eelmisel aastal kaks Mudakööki oma ukсед avasid, selgus peatselt, et tegemist on väga populaarse mängukohaga ning lastel kipub seal tegutsedes mänguruumist puudu tulema. Aga nagu öeldakse, et jagatud mure on pool muret, ja nii ulatas meile koheselt abikäe Greteli ja Raimondi pere, kelle ühiseks mõtteks ja teoks sai vanemate laste mängualale kolmanda mudaköögi ehitamine.

Valminud mudaköögile loob lisaväärtuse tõsiasi, et selle valmistajateks olid lasteaia Sipsik vilistlased Marcus, Ralf, Oscar ja Hendrik, neile olid abiks praegused lapsed Gretel ja Raimond.

Suur tänu neile ja töödejuhatajast vanaisa Indrekule!

Hea sõna ja tänu ...

... muusikaõpetaja Kaisale Henry Kõrvitsa vahendusel röpimaailma meieni toomise;

... liikumisõpetaja Marellele sügismatkade läbiviimise;

... Gerlile, Alexanderile ja Indrekule ning lasteaia Sipsik vilistlastele mudaköögi idee ja teostuse eest!